

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ректор Волинського національного
університету імені Лесі Українки
Анатолій ЦЬОСЬ

«09» квітня 2024 р.

Протокол № 6

ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ДЛЯ УЧАСТІ У КОНКУРСНОМУ ВІДБОРІ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО)

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО,
ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ

**освітньо-професійна програма – «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»**

ЛУЦЬК – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма творчого конкурсу для вступників зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» бакалаврського рівня вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки відповідно вимог до формування програм творчих конкурсів (Додаток 1) Правил прийому до університету.

Рисунок як ОК, має необмежені можливості для творчого розвитку людини, формування її естетичного смаку і художніх потреб. Водночас рисунок – це самостійний вид мистецтва з давніми традиціями і багатовіковою історією. Рисунок з натури є основою художньої освіти.

Рисунок – це зображення, яке виконується від руки за допомогою графічних засобів – контурної лінії, штриха, тону. Різні поєднання цих засобів (комбінація штрихів, сполучення плям і ліній) дають змогу досягти пластичного моделювання, тональних і світлових ефектів.

Курс рисунку – одна із профільюючих дисциплін за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Мета та завдання творчого конкурсу з рисунку

Мета вступного випробування з рисунку полягає в перевірці уміння абітурієнта скомпонувати елементи чи предмети на площині, виконувати лінійно-конструктивну побудову та передати пропорції, засобами світлотіньового рішення передати форму, фактуру, матеріальність, плановість і взаємозв'язок, формувати вміння аналізувати і зображувати об'ємні форми на площині, володіти практичними навичками рисунку з натури.

НАЗВА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСНОВНИХ КОМПОНЕНІВ

1. Основними завданнями творчого конкурсу з рисунку є визначення:

- рівня аналітичного мислення. Знаходження оптимальних варіантів композиції рисунку, перевірка навичок розуміння конструктивної основи зображуваних об'єктів, аналізу їх будови, моделювання форми.
- міри опанування принципами побудови реалістичного зображення на

площині. Абітурієнти повинні розуміти закони побудови форми предметів, перспективної побудови зображення та продемонструвати їх у практичній роботі над зображенням.

- сформованості просторового сприйняття і уяви. Вмінь бачити і передавати форму об'ємно, керуючись законами лінійної і повітряної перспективи.
- розуміння цілісності зображення. Оволодіння принципом роботи від загального до часткового, вміння деталізувати, не руйнуючи цілого; правильно визначати тональні відношення.
- пошук засобів, що підкреслюють характерні особливості зображуваних предметів натюрморту, що сприятиме найбільшій виразності рисунку.

1.2. Згідно з завданнями абітурієнти повинні

знати:

- закони композиції, лінійної та повітряної перспективи;
- основні принципи конструктивного зображення предметів;
- аналіз форм предметів натурної постановки натюрморту;
- загальні прийоми лінійного і світлотіньового рисунку натурної постановки натюрморту;
- етапи роботи над рисунком натюрморту.

вміти:

- знайти правильне композиційне рішення постановки;
- визначити пропорції зображувальних об'єктів;
- продемонструвати розуміння конструктивно-пластичного аналізу форми предметів;
- дотримуватись принципів великої форми та її конкретизації;
- вирішити проблему об'ємності та просторовості зображення основними засобами тонового рисунка.

володіти:

- графічними техніками, методами і прийомами роботи;
- засобами вираження форми в графічному рисунку;

- умінням аналітично і об'єктивно сприймати предмети навколишньої дійсності.

На випробуванні з рисунку абітурієнти виконують практичну частину (рисунок натюрморту з натури) при спрямованому штучному освітленні.

1.3. Робота над постановкою включає наступні етапи:

- композиційне розміщення заданого натюрморту на площині аркуша паперу (формат А3);
- лінійно-конструктивний аналіз форми і перспективна побудова предметів на площині;
- об'ємно-просторове вирішення елементів;
- повна та детальна проробка форми з їх світлотіньовою характеристикою, підпорядкування всіх елементів загальному тоновому вирішенню.

Рисунок виконується графітними олівцями різної м'якості на аркуші ватману формату А3 (30x42см). Папір надається приймальною комісією. Час відведений на творчий конкурс відповідає трьом астрономічним годинам (3 год. – 180 хв.).

2. Орієнтовний зміст завдань творчого конкурсу:

Варіант № 1. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – біле полотно. Композиція з наступних елементів: глечик чорний, горнятко, ложка дерев'яна з декоративним орнаментом, яблуко (муляж).

Варіант № 2. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – тканина середньої тональності. Композиція з наступних елементів: чайник звичайний металевий, бідон з кришкою, пляшка скляна.

Варіант № 3. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – тканина середньої тональності. Композиція з наступних

елементів: глек оплетений дротом, ложка дерев'яна, горнятко, два види муляжів (овочі).

Варіант № 4. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – тканина з орнаментом. Композиція з наступних елементів: праска, глечик керамічний, кружка металева.

Варіант № 5. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – тканина середньої тональності. Композиція з наступних елементів: горщик глиняний звичайний, горнятко, ложка, фрукти 2-3 види муляжу.

Варіант № 6. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – біле полотно. Композиція з наступних елементів: горнятко, горщик оплетений дротом, квіти декоративні, ложка.

Варіант № 7. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – лляне полотно з орнаментом. Композиція з наступних елементів: глечик чорний, горнятко, фрукти 2-3 види муляжів.

Варіант № 8. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – полотно з орнаментом. Композиція з наступних елементів: глечик теракотовий, горнятко, яблуко /муляж, товкач дерев'яний.

Варіант № 9. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – тканина середньої тональності. Композиція з наступних елементів: горщик полив'яний, горнятко, ложка різна з орнаментом, груша /муляж.

Варіант № 10. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – біле полотно. Композиція з наступних елементів: глек глиняний звичайний, горнятко, ложка дерев'яна, овочі /муляжі.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Берлач О. П. Графічні техніки в образотворчому мистецтві: навчальний посібник. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2022. 103 с.
2. Берлач О. П. Перспектива та основи графічного мистецтва: методичні вказівки до виконання модульних контрольних робіт з курсу «Рисунок»,

- «Графіка». Луцьк: Волинська обласна друкарня. 2022. 19 с.
3. Берлач О. П. Рисунок з основами перспективи: методичні рекомендації. Луцьк: Волинська обласна друкарня. 2022. 11 с.
  4. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ: Вища школа, 2002. 188 с.
  5. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
  6. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). К.: Каравелла, 2004. 304с.
  7. Прокопович Т.А. Рисунок, як основа в живописі та скульптурі. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., Луцьк, 29 трав., 2020. Вип.1. С. 86-89.
  8. Сухенко В.О. Рисунок. Київ: «BONAMENTE», 2004. 176 с.
  9. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. 496 с.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

200-180 балів – абітурієнт виконав поставлене завдання, володіє образотворчими засобами, методами та прийомами виконання зображення, має належний рівень просторової уяви, володіє високим рівнем практичних графічних навиків конструктивної побудови натюрморту та його світлотіньового моделювання, передає матеріальність, не допускає помилок в організаційній структурі.

179-160 балів – абітурієнт повністю виконав поставлене графічне завдання, має належний рівень просторової уяви, достатньо володіє методами і прийомами роботи в рисунку, але допускає незначні неточності при виконанні композиційних рішень, лінійно-конструктивної побудови та володіє середнім рівнем практичних графічних умінь, володіє культурою штриха і ліній, допустив помилки в світло-тіньовому моделюванні та організаційній структурі виконання натюрморту.

159-140 балів – абітурієнт має середній рівень просторової уяви допускає

неточності та помилки при композиційному, лінійно-конструктивному виконанні, пропорційних відношеннях. Закони перспективи проглядаються опосередковано, відтворене зображення свідчить про недостатній рівень просторової уяви. Не передає матеріальність, допускає значні помилки в тональному вирішенні натюрморту.

139-100 бали – абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, відтворює зображення на репродуктивному рівні, що становить незначну частину образотворчих знань з рисунку, або демонструє повну відсутність образотворчої грамоти.

Голова предметної
екзаменаційної комісії

Тетяна ПРОКОПОВИЧ

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ

